

Зелена енергия от общността

Изменението на климата има отрицателно физическо въздействие върху околната среда, обществото, икономиката и природните ресурси. Трябва спешно да се предприемат действия, за да се отговори на климатичната криза и да се създаде устойчиво бъдеще за всички.

Зелена енергия от общността се отнася до колективни и ръководени от гражданите енергийни действия, които помагат да се проправи път за преход към чиста енергия, като същевременно извеждат гражданите на преден план. Те допринасят за повишаване общественото приемане на проектите за възобновяема енергия и в същото време имат потенциала да предоставят преки ползи на гражданите чрез повишаване на енергийната ефективност, намаляване на сметките им за електричество и създаване на възможности за работа на местно ниво.

Тези примери демонстрират инициативи на общността, които допринасят и стимулират изпълнението на зелени енергийни проекти на ниво общност в цяла Европа.

1. [КООПЕРАЦИЯ ЗА ВЪЗОБНОВЯЕМИ ЕНЕРГИИ – COOPÉRNICO, ПОРТУГАЛИЯ](#)
2. [ЗЕЛЕНА ЕНЕРГИЯ В ОБЩИНА БРАЦИГОВО, БЪЛГАРИЯ](#)
3. [GREEN SKIBBEREEN, ИРЛАНДИЯ](#)
4. [ВЪЗОБНОВЯЕМА ЕНЕРГИЯ В TEMPLEDERRY, ИРЛАНДИЯ](#)

КООПЕРАЦИЯ ЗА ВЪЗОбНОВЯЕМИ ЕНЕРГИИ - COOPÉRNICO

КАТЕГОРИЯ

Зелена енергия от общността

МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ПРАКТИКАТА

Португалия

ПРОБЛЕМЪТ

Желанието да се допринесе за нов енергиен, социален и бизнес модел, генериращ икономически и екологични ползи чрез производството на чиста електроенергия

ДОБРОВОЛЧЕСКО СДРУЖЕНИЕ ИЛИ ВКЛЮЧЕНИ ЛИЦА

Coopérnico е създаден от 16 души с различен произход и професионален опит, споделящи обща загриженост за устойчивото развитие. Под правната форма на кооперация, посветена на развитието на възобновяеми енергийни източници, тя съчетава своята социална цел с подкрепа за проекти за солидарност, образование или опазване на околната среда.

ПОДРОБНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРАКТИКАТА

Визия: Честен и отговорен модел, базиран на възобновяеми енергийни източници, допринасящ за по-устойчиво бъдеще както в социален, така и в екологичен и енергиен аспект.

Мисия: Да включи гражданите и компаниите в създаването на нов, възобновяем и децентрализиран енергиен стандарт в полза на обществото и околната среда.

Основните дейности са изкупуване и комерсиализация на енергия и изграждане и подобряване на електроразпределителните мрежи с ниско и средно напрежение.

Цялата електроенергия се произвежда изключително от възобновяеми енергийни източници; всички проекти създават социална стойност или чрез тясно свързване, или чрез споделяне на приходи със субекти на социалната икономика; на местните партньори се дава приоритет при разработването на нови проекти, насърчаване на местните работни места и прехода към по-устойчива икономика; и актуализирана информация за проектите се споделя с всички членове, които са ги подкрепили.

За да станете член, трябва да закупите поне 3 дяла на обща стойност €60. Тези облигации нямат фиксирано възнаграждение, освен когато има разпределяне на излишък от дейността на кооперацията.

Споделяне&Учене

Coopérnico е кооперация за възобновяеми енергийни източници, която освен социалната си същност включва и подкрепа на проекти за солидарност, образование и опазване на околната среда.

«Похвала за изключителната подкрепа в преследването на целите на Cerciespinho и за активното насърчаване на включването на хора с увреждания в спортни, културни и социални инициативи на Coopérnico Cooperativa за изпълнението на проекта за производство на електрическа енергия от слънчеви панели, което представлява източник на приходи за Cerciespinho и допринася за екологичната политика, насърчавана от нашата организация. Общо събрание 2018 г., Cerciespinho»

Трансфер на практиката

Насърчаване създаването на местни групи е начин за Coopérnico да стане известна в цялата страна, като за това допринасят нейните членове, които я представляват най-добре.

В допълнение към насърчаване сътрудничеството с местните власти (общината), функциите на местните групи включват: осигуряване на регионалното представителство на кооперацията и идентифициране на възможности за набиране на нови членове и нови проекти за производство на възобновяема енергия.

ПЕРИОД НА ИЗПЪЛНЕНИЕ (НАЧАЛНА/КРАЙНА ДАТА)

Начало: 1.11.2012 г.

Край: Продължава

Coopérnico е първата португалска кооперация за възобновяема енергия, която продава електроенергия в континентална Португалия. Стреми се към демократичен, прозрачен модел на участие, при който всеки клиент притежава своята електрическа компания. Търси начини за преминаване към модел на 100% възобновяема енергия. Насърчава собственото потребление, енергийните общности, споделянето на електроенергия, както и осигуряване производството на електроенергия от възобновяеми източници, еквивалентна на електроенергията, консумирана от нейните клиенти. В момента кооперацията има 2351 члена и натрупана инвестиция от 1 859 250 €.

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ:

<https://www.coopernico.org/en>

ЗА КОНТАКТ

Nuno Brito Jorge, CEO

ОРГАНИЗАЦИЯ

Ccoopérnico

ЕЛЕКТРОННА ПОЩА

coopernico@coopernico.org

ЗЕЛЕНА ЕНЕРГИЯ В ОБЩИНА БРАЦИГОВО

КАТЕГОРИЯ

Зелена енергия

МЕСТОПЛОЖЕНИЕ

България, гр. Брацигово, ул. Атанас Кабов No 6А

ПРОБЛЕМИ

Основен проблем за общината са високите разходи за електро- и топлоенергия на общинските сгради – детски градини, училища, читалище и лечебни заведения. Многофамилните сгради не са енергийно ефективни и използват изкопаеми горива и дърва за отопление. Общината има и високи разходи за улично осветление

УЧАСТНИЦИ

Петима експерти от техническия отдел на Община Брацигово, трима директори на училища и детски градини, 6 външни технически експерти по фотоволтаични инсталации и отоплителни инсталации на биомаса.

ПОДРОБНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРАКТИКАТА

През последните 5 години Община Брацигово реализира редица проекти, насочени към въвеждането на комбинирани възобновяеми енергийни източници, способни да осигурят електричество, отопление и охлаждане на общински помещения и частни многофамилни къщи. Инвестициите в преход към зелена енергия включват инсталиране на 4,5 MWp топлинна/електрическа енергия от биомаса и 160 кв.м. слънчеви панели в общински сгради.

Община Брацигово е разположена в подножието на Родопите и обхваща много голяма територия от Натура 2000. Основна цел на общинската енергийна стратегия е поемането по пътя на преход към зелена енергия, който включва следните етапи:

- Създаване на екип от експерти към Общината
- Сътрудничество с външни експерти по енергийно обследване и доставчици на услуги и материали
- Разработване на План за действие за устойчива енергия за периода 2016 – 2021 г.
- Идентифициране на ресурси за подготовка и изпълнение на набор от проекти за зелена енергия
- Разработване на набор от проекти
- Стартиране на редица проекти за финансиране по различни програми – ЕФРР, ЕИП и национално финансиране

На покрива на здравния център в гр. Брацигово е монтирана фотоволтаична централа 30 kWp, като електроенергията се използва за собствени нужди. Част от енергията се продава в мрежата предимно извън работно време.

Санитарното на основната културна сграда в града, читалище "Васил Петлешков" включваше смяна на дограмите, ремонт на покрива и монтаж на котел на биомаса 675 Kw.

Санитарното на четири многофамилни сгради е финансирана от Националната програма за енергийна ефективност, като бенефициенти са съответните сдружения на етажната собственост. Общината подпомогна процеса със съответната техническа документация и разрешителни.

Подменено е уличното осветление в град Брацигово с енергийно ефективно осветление.

Основни заинтересовани страни в инициативата са общинските власти и ръководителите на общински предприятия, както и населението на общината.

Споделяне/Учене

Румяна Григорова, Директор по строителство и териториално устройство към общината сподели своето виждане как общината може да стане независима от изкопаеми източници на енергия: "Всички решения в общината, свързани с градоустройство, обществени сгради, енергийни доставки, мобилност, обществени поръчки и повишаване на осведомеността са пряко или косвено свързани с енергията. Нашият енергиен преход се основава на визия, насочено към осигуряване на енергия от възобновяеми източници и намаляване на зависимостта от изкопаеми горива.

Трансфер на практиката

Тази практика може да се пренесе и в други малки общини в България и чужбина, тъй като те са изправени пред същите проблеми с високите разходи за енергия и използването на изкопаеми горива. Сходна е структурата на социалната и комунална инфраструктура, както и икономическото развитие. Научените уроци могат да бъдат в подкрепа на други местни власти в България и не само.

ПЕРИОД НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Начало: 1/1/2017

Край: продължава изпълнението й

Текущите енергийни спестявания за Общината са около 5 MW/h и намаляване на емисиите на CO₂ – 13 t/год. Общинските разходи за енергия са намалели два пъти и позволява на местната власт да спести от бюджета за други инвестиции в комуналната инфраструктура.

Общината стана член на Споразумението на кметовете през 2015 г. и бе удостоена с награда първо място „Еко Община 2016“, което доказва твърдия ангажимент за повишаване на енергийната ефективност и използването на алтернативни енергийни източници на територията на Общината.

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ

<http://www.bratsigovo.bg/documents.php?id=143>

КОНТАКТИ

Румяна Гигорова

ОРГАНЗАЦИЯ

Община Брацигово

EMAIL

grigoriur@abv.bg

КАТЕГОРИЯ

Зелена енергия от общността

МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ПРАКТИКАТА

Скиберен е най-големият град в Западен Корк, Ирландия с население от 2568 души. Действа като административен център за малките градове и села в целия регион.

ПРОБЛЕМЪТ

Изменението на климата има отрицателно въздействие върху околната среда, обществото, икономиката и природните ресурси. Трябва спешно да се предприемат действия, за да се отговори на климатичната криза и да се създаде устойчиво бъдеще за всички.

През 2016 г. повече от 9 357 домакинства (20 844 души) в окръг Западен Корк живеят в жилища, построени преди 1970 г., като по-голямата част от тях се отопляват с изкопаеми горива. 85% от сградите, които ще бъдат населени през 2050 г., вече са построени, което означава, че преоборудването трябва да бъде огромна част от решението за устойчиви общности.

Green Skibbereen е създаден от група приятели, търсещи какво могат да направят в рамките на своята общност, за да изкоренят въглерода. Голото покривно пространство на сградите беше идентифицирано като място за инсталиране на фотоволтаични панели и Green Skibbereen тръгна оттам.

УЧАСТНИЦИ

Green Skibbereen е неправителствена организация с нестопанска цел, създадена през 2020 г. от група приятели, които са били разочаровани от напредъка в действията за климата в техния район в Западен Корк. Директорът Джим О'Донъл каза, че групата е родена от визията за желание да се „следи въглеродът“, за да се намали или премахне.

След като беше създадена ръководна група, Green Skibbereen започна да се ангажира с ключови заинтересовани страни и се обърна към собствениците на **Myross Wood House** относно създаването на **Център за върхови постижения за климатични действия и устойчивост**.

ПОДРОБНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРАКТИКАТА

Green Skibbereen е създаден, за да се справи с предизвикателството за преминаване към нисковъглеродна енергия чрез активно ангажиране, обучение и улесняване на цялата общност; ръководи се от местните хора, фирми и организации, а не отгоре надолу, универсален формат за всички схеми, които полагат усилия, за да достигат до селските райони.

Green Skibbereen има за цел да насърчи осведомеността и разбирането на необходимостта от действия на общността относно изменението на климата в Skibbereen & West Cork и да насърчи възприемането на възобновяема енергия и мерки за енергийна ефективност от местната общност.

Това ще помогне на участниците да спестят пари от сметки, да намалят емисиите и да допринесат за по-широк преход, подкрепян от общността, към устойчиво развитие за града и околните райони.

Дейности

Green Skibbereen е проект, ръководен от общността. Той се роди от загрижени местни заинтересовани страни, които търсят какво могат да направят, за да намалят въздействието на своя град. Чрез активно ангажиране с по-широката общност те работиха по тази идея и дават пример за това какво могат да постигнат градовете в Ирландия и Европа.

В краткосрочен план целта беше да се разработи общност за устойчива енергия, като се кандидатства за финансиране за генерален план, за да се идентифицират възможностите за енергийно преоборудване и възможностите за възобновяема енергия в региона, като същевременно се работи с NCE's Energy Hub за достъп до финансиране от Sustainable Energy Authority Of Ireland - SEAI за безвъзмездни средства за общността за по-добра енергия. След първата среща на Green Skibbereen през ноември 2019 г. концепцията беше изготвена, а общността мобилизирана да започне екологизирането на Skibbereen, като се започне с 3 организации за изучаване на казуси като доказателство за концепцията, състояща се от Baltimore Pool, Drinagh co-op и O'Donnell Furniture. Работната група успя да осигури **безвъзмездно финансиране за общността през 2020** от SEAI и да изпълни 10 проекта за енергийна ефективност в цялата

общност.

Със същата цел работи и за насърчаване осведомеността и разбирането на необходимостта от действия в общността относно изменението на климата в Skibbereen & West Cork и насърчава възприемането на възобновяемата енергия и мерките за енергийна ефективност от местната общност. Групата за управление на Green Skibbereen идентифицира възможността за създаване на Център за върхови постижения за климатични действия и устойчивост (CECAS) в Myross House точно извън Skibbereen и се обърна към собствениците. През 2021 г. те извършиха проучвания за осъществимост и започнаха да търсят финансиране за центъра.

Green Skibbereen
Skibbereen Climate Action Network
The objective of Green Skibbereen CLG is to foster positive climate action in West Cork, for the community, through the community and with the community.

ПЕРИОД НА ИЗПЪЛНЕНИЕ (НАЧАЛНА/КРАЙНА ДАТА)

Начало: 2019

Край: Продължава

Green Skibbereen беше създадена през ноември 2019 г. след публична среща в града. Те продължават да изграждат и да се ангажират с общността и търсят финансиране за Центъра за върхови постижения за климатични действия и устойчивост (CECAS) в Myross house непосредствено до Skibbereen.

ДОКАЗАТЕЛСТВО ЗА УСПЕХ (ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ)

Създадена от група местни заинтересовани страни, идентифициращи, че нещо трябва да се направи за действията в областта на климата в общността, Green Skibbereen успешно реализира проекти за енергийна ефективност и създаде Център за върхови постижения за климата и устойчивостта (CECAS).

CECAS ще бъде приобщаващ, ефективен, практичен и иновативен център за проучване и демонстриране на практически решения за изменението на климата и загубата на биоразнообразие.

Сферата на действие на CECAS предоставя възможност за изследване и повишаване на

осведомеността както за устойчивата инфраструктура, така и за общностите, както и за значението на опазването на биоразнообразието и как това се свързва с действията в областта на климата. CECAS ще разполага с образователен център, където студентите ще могат да дойдат и да научат повече за околната среда; с бизнес център; с център за настаняване; с център за обучение и изследвания; с център за събития (домакин на зелени сватби и концерти); с център за благосъстояние и други важни проекти за обучение на общността.

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ

[Green Skibbereen Website](#)

[Centre for Excellence for Climate Action & Sustainability \(CECAS\)](#)

[CECAS Feasibility Report](#)

[Photos of West Cork credited to Red Door Photography](#)

ГЛЕДАЙ

ЕЛЕКТРОННА ПОЩА

info@greenskibbereen.ie

ВЪЗОбновяема ЕНЕРГИЯ В TEMPLEDERRY

КАТЕГОРИЯ

Зелена енергия от общността

МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ПРАКТИКАТА

2nd Floor, Friars Court, гр. Ненах, окръг Типеръри, Ирландия

ПРОБЛЕМЪТ

Мисията е да се подкрепи Ирландия да произвежда чиста, възобновяема енергия и хората да имат реален дял в нея и да я притежават за себе си. Енергийната система на Ирландия е в криза. Над 90% е делът на замърсяващи атмосферния въздух изкопаеми горива за производство на енергия, хората плащат високи сметки за енергия в студени домове. Ето защо Community Power работи, за да гарантира, че многобройните ползи от производството на енергия от възобновяеми източници се споделят от хората и общностите в Ирландия.

ДОБРОВОЛЧЕСКО СДРУЖЕНИЕ ИЛИ ВКЛЮЧЕНИ ЛИЦА

През септември 2013 г. вятърната ферма Templederry (4,6 MW инсталирана мощност) в Типеръри стана първата изцяло общинска вятърна ферма, която се свързва с националната мрежа и започна да продава възобновяема електроенергия в полза на своите членове. Има две други действащи вятърни ферми в Ирландия, в които има елемент от полза за общността; вятърна ферма с мощност 0,68 MW на Innis Meain на островите Аран, която захранва инсталацията за обезсоляване на острова и вятърна ферма с мощност 0,66 MW в Бъртънпорт, Донегал, която доставя електричество на завод за преработка на риба. В момента се извършват още пет общински проекта, които вероятно ще бъдат построени през следващите години, в очакване на свързване към електропреносната мрежа и финансиране.

Catalyse са проект и фонд, които управляват съоръжения за възобновяема енергия, собственост на общността, като слънчева, вятърна, водна и биомаса.

1. Осигуряване на споразумения за покупка на електроенергия (PPAs) за общността, като по този начин тя ще може да продава излишната си електроенергия и да подобри финансовото си състояние с приходи от своите електроцентрали.

Продавайте електроенергия на общности и на по-широкия пазар

1. Договорите нямат клауза за предсрочно прекратяване, което означава, че клиентите са свободни да напуснат, когато пожелаят, без неустойка. Произходът на общността и споразуменията за ниво на обслужване са силните страни, които свързват предприятията с клиентите – които в по-голямата част от случаите са и собственици.

2. Осигуряване на предприятията, големи и малки, на възможност да бъдат пример за корпоративната социална отговорност. Всяко изразходвано евро и всеки киловатчас използвана електроенергия, улеснява изграждането на нови общински съоръжения за производство на възобновяема енергия, в техния квартал и в цялата страна.

3. Осигуряване на възможност за придобиване на собственост за общностите и заинтересовани лица в сферата на възобновяемата енергия, за да се гарантира, че генерираният излишък от приходи остава в общностите, като по този начин се подкрепя местната кръгова икономика.

Споделяне&Учене

Регистриране като член на Community Power Group:

- Community Power ще предоставя съвети и насоки относно правни структури за общности, наеми на земя (включително опция

за наем), планиране (включително всички проучвания и оценки на въздействието върху околната среда), мрежови връзки, търгове за RESS, финансиране на проекти, строителство и експлоатация.

- Силата на общността също е средство за всички отделни общностни групи да правят представителства, чрез които можем да повлияем на политиката, да популяризираме духа на общността, да се опитаме да осигурим търговска жизнеспособност за проекти на общността и с общата цел да изграждаме проекти за производство на електроенергия от възобновяеми източници и снабдяване на общността с електричество на местно ниво чрез Community Power.

- От вас се очаква да платите годишния абонамент и да разширите клиентската база на Community Power.

Първите стъпки за всяка общност ще включват идентифициране на подходящо място (за предпочитане в близост до електроцентраля на ESB), опция за наем на земя, RESS (вижте по-долу за повече подробности), кандидатстване за търг и придобиване на разрешение за планиране.

Community Power също така ще предостави съвети за успешни проекти (т.е. осигуряване на лизинг, свързване към мрежата и планиране) в следващата фаза, която включва; опции за сигурно финансиране/инвестиция, етап на търг и строителство, въвеждане в експлоатация на обекта.

ПЕРИОД НА ИЗПЪЛНЕНИЕ (НАЧАЛНА/КРАЙНА ДАТА)

Начало: 01.11.2022 г.

Край: Продължава

Енергийните проекти, собственост на общността, имат потенциала да трансформират нашата енергийна система. Общностите и кооперациите в цяла Европа създават проекти, които притежават и участват активно в управлението на енергиен ресурс.

Проектът Community Power (CO-POWER) цели:

- Ускоряване развитието на проекти за възобновяема енергия чрез създаване на благоприятна законодателна среда.
- Изграждане на широка обществена коалиция в цяла Европа, подкрепяща проектите за възобновяема енергия на общността.
- Информирание и образование на политиците, като им дадете възможност да предложат благоприятни законодателни рамки.
- Информирание и ангажиране на гражданите.
- Изготвяне на препоръки за създаване на възможност за законодателни промени в Чешката република, Дания, Испания, Унгария, Ирландия, Шотландия и Белгия и препоръки за подкрепа на общностни енергийни проекти в законодателството на ЕС.
- Създаване на възможности за публично-частно финансиране на обществени проекти за възобновяеми енергийни източници в страните от Източна Европа.

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ

<https://communitypower.ie/our-story/>

ЗА КОНТАКТ

John Fogarty

ОРГАНИЗАЦИЯ

Community Power

ЕЛЕКТРОННА ПОЩА

info@communitypower.ie